

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Competiestrijd in de Muziektempel. Een zakelijke geschiedenis van het Concertgebouworkest

Koopman, B.C.

Citation

Koopman, B. C. (2018, June 5). *Competiestrijd in de Muziektempel. Een zakelijke geschiedenis van het Concertgebouworkest*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/62815>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/62815>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/62815> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Koopman, B.C.

Title: Competiestrijd in de Muziektempel. Een zakelijke geschiedenis van het Concertgebouworkest

Issue Date: 2018-06-05

STELLINGEN

1. Willem Mengelberg, de tweede chef-dirigent, was in feite de *founding father* van het Concertgebouw-orkest.
2. Het 'model' dat deze geniale orkestleider neerzette, leidde ook na diens vertrek tot een dominante positie van de chef-dirigent ten opzichte van de directeur.
3. Al in 1903/04 leidde een onduidelijke afbakening van taken en bevoegdheden tussen dirigent en directeur tot een slepend conflict in de vierhoek bestuur, directie, dirigent en orkest.
4. Pas in 1952 werden beide instellingen gesplitst, maar al vóór de start in 1888 van Het Concertgebouw en het Concertgebouworkest was een gescheiden exploitatie een strijdpunt.
5. Dat de boedel bij de splitsing van gebouw en orkest in 1952 niet werd gescheiden, belemmerde de artistieke en zakelijke ontplooiing van het Concertgebouworkest.
6. Naast het overheidsprotectoraat smoorde patronage van de cultuurregenten van Het Concertgebouw in de naoorlogse decennia het ondernemerschap van het orkest nog verder.
7. Het kantoor van het Concertgebouworkest leek in de jaren negentig door een inhaalslag op het zakelijk vlak een kerkhof van directeuren.
8. De neerwaartse trend van de subsidies en de opwaartse trend van de salarissen van orkestmusici hebben geleid tot een hardnekkige *cost disease* waartegen geen medicijn bestand lijkt.
9. De invoering van een model met één algemeen directeur gesecondeerd door een artistiek en een zakelijk leider bracht rond de millenniumwisseling eindelijk rust in de organisatie.
10. Succesvol auditeren bij een topensemble als het Concertgebouworkest is als het plegen van een geslaagde bankoverval: alle details moeten kloppen, er dient direct resultaat te zijn.
11. *Slow scholarship*, een houding die rust, tijd, aandacht en geduld vraagt, gedijt slecht in een neoliberaal klimaat waarin geld en getal de dienst uitmaken.
12. Cultuurgeschiedenis vraagt meer dan politieke, economische en sociale geschiedenis om een afgeperkt gebied in tijd of ruimte, om een nauwkeurig omschreven periode of een bepaald deel van de samenleving.
13. De intuïtieve notie van Johan Huizinga dat een nauwe band bestaat tussen muziek, verbeelding, herinnering en geschiedenis is ten onrecht in de vergetelheid geraakt.
14. Zonder historisch besef, dus zonder het heden te zien als een fase in een lange ontwikkeling, wordt het hier en nu een actualiteitenbioscoop waarin alles bijzonder en nieuw is.